

ግሉጽነት ዝጎደሎ ዕርቀ ሰላም ኢሳያስን ኢትዮጵያን ኣብ ዓመቱ እንታይ ኣፍርዮ?

እዚ ሎሚ ህዝቢ ኣብ ምብራስ ልኡላውነት ሃገር ከኣ ኣብ ምርኻስ ዝርከብ ዘሎ ጉጅለ፡ ድሕረ ባይታኡ ምስ ዝፍተሽ፡ ኣብ መወዳእታ 60ታት ካብ ኣዲኡ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ተፈልዮ። ኣብ 70ታት ከኣ ብፖለቲካዊ ድሕረት ንገለ ተወለድቲ ብኣውራጃውነት ብምኽሳስ፡ ንገለ ድማ ብሃይማኖታዊ ጽበት ብምውንጃል፡ ተጣባቂ ሓደ ሃይማኖትን ኣውራጃን መሲሉ ብምስባኽ፡ ነዚ ሎሚ ብሃገር ደረጃ ፈጠርዎ ዘሎ ፖለቲካዊ፣ ቁጠባዊ፣ ጸጥታዊ፣ ማሕበራውን ባህላውን ቅልውላው ዝኾኖ መሰረት ከንጽፍ ጀሚሩ።

ነዚ ፖለቲካዊ ዘራጊቶ ተልእኾኡ ንምፍጻም ብዱልን ወገን ብዱላትን ብምምሳል ንብዓት ሓርገጽ እናነበዎዮ ኣብ ኣእምሮ ናይ ፖለቲካ ባሃማት ዝዘርእ ነይሩ። መደብ ቤላ ቤሎ (03) ሽዑያ ስራሕ ጀሚራ እንተበልኩ ኣይተጋገኹን። ንሱ እዚ ዕሱብ ናይ ጥፍኣት ጉጅለ ብስውር ፈላላዪ መርዚ ይፍኑ፡ ናይ ፖለቲካ ባሃማት ከኣ ካበይ መጸኡ፡ በዩናይ ኣንፈት ነፊሱ ምግንዛብ ከየገደሶም ከም ዘለዎ ተቐቢሎም ኣልቦ ኢንታ ኩሉ ሓቂ ኢሎም ይቕበልዎን ዝደለዮ ይፍጽምሉ ነይሮም። መሰረታዊ ደርባዊ ባህሪኡ ምስ መርሆታት ህዝባዊ ደሞክራሲ ዘይሳነ ዝጋጮ እናሃለወ፡ ንሳቶም ግን ብወግዓዊ ሓበሬታ ዘይኮነ፡ ብ03 እናተመርሑ ናብዚ ሎሚ ንጌራ ዘለና ስርዓተ ኣምልኾን ባርነታዊ ኣገልግሎትን ታተ ከብልዎ ጀሚሮም።

እዚ ናይ ጥፍኣት ጉጅለ ካብ ዝጥቀመሉ ሜላታት ሓደ፡ ንህዝቢ ብሓፈሻ ነቲ ተጋዳላይ ከኣ ብፍላይ፡ ሓቀኛ ሓበሬታ ከይርከብ ምዕፋን ብቤላበሎ ሓበሬታ ክወናበድ ምግባርዮ። ሓቀኛ ሓበሬታ ኣብ ኩሉ ዓውደ ፖለቲካዊ ኮነ ሕብረተ-ሰብኣዊ ንጥፈታት ዘተኣማምን ናይ ኣእምሮ ስንቂዮ። እዚ ጉጅለ ግን ክብረ ዝናኡ ሓፍ ዘብል፡ ናይ ጽላኢ ፖለቲካ ዘኸርር፡ ኣእምሮ ሰባት ዘዛብዕ ምበር፡ ዝተባህለን ዝተገብረን ዜናዊ ሓበሬታ ናብ ህዝብን ተጋደልትን ክበጽሕ የደሊ ኣይነበረን።

እዚ ዓፈናዚ ዛጊት ክሳብ ሎሚ ኣይገደፎን። “ዘይወግሕ መሲልዎ ኣብ ቡኽራ ...እንታይ ገበረት” ከም ዝተባህለ ብሓሶት ብፖለቲካዊ ድሕረት ካብ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ተፈልዮ። ብሓሶት ብፖለቲካዊ ድሕረት ጎቢዙ። ብሓሶት ፖለቲካዊ ድሕረት 28 ዓመት ገዚኡ። ብሓሶት ብተራ ፖለቲካዊ ጽልኢ ምስ ኢትዮጵያ ኣብ ደማዊ ኩናት ክእቶ ገይሩ። ብሓሶት ብፖለቲካዊ ምጭብርባር ምስ ኢትዮጵያ ተዓሪቆ ኢሉ። ኣብ መወዳእታ ኩሉ ናይ ሓሶት ካባታቱ ተተርቢዑ ዕርቃኑ ምስ ወጸኡ፡ እነሆ ህዝብን ሃገርን ለኪሙ ኣብ ገምገም ገደል ኮይኑ ይቕዝም ኣሎ።

እዚ እንኮ ሰባዊ ጸቢብ ጉጅለ፡ ፖለቲካዊ ውድብ ድዩ መንግስቲ ናይ ግድን ንህዝቢ ሓቀኛ ሓበሬታ ክህብ ከም ዘለዎ ኣይፈልጥ ማለት ኣይኮነን። ይፈልጥዮ ግን ክትግብር ኣይደልን። መታን ጸረ-ህዝቢ ጃንዳዊ ውዲታዊ ሽርሒታቱ ከይቐላዕ ሓቀኛ ሓበሬታ ኣብ ህዝብን ተጋደልትን ከይበጽሕ ብዝከኣሎ ኩሉ ይከላኸል። ብገለ ምኽኒያታት እንተተቀሰቡ ከኣ ብመልክዕ ትካቦ ብመቐኘን ገለ ፈኩስ ሓበሬታ ክዘሩቅ ይገብር። ሓበሬታ ከም ተራ ነገር ተቐጺሩ፡ ሓለፍቲ ወይ መሪሕነት ዝፈልጥዎ ክንፈልጥ ናይ ግድን ኣይኮነን ዝብል ስንኩፍ ተረድኦ ክተሓዝ ይገብሩ። ደሓን ንቕሓት ዘለዎም ስለምንታይ ሓቀኛ ሓበሬታ ዘይወሃቡ፡ ስለምንታይ ከምዚ ተባሂሉ ተገይሩ ዝብል ቅኑዕን ሓላፍነታውን ሕቶ ኣብ ዘልዕልሉ ከኣ ዘይምልከተካ ኣይትሕተት ብዝብል ይህድድ፡ ይጨወ፡ ይኣስር፡ ክሳብውን ይቐትል። ነብስኻ ዘይምእማን ዘምጸኦ ሳዕቤን ይብልኹም ከምዚዮ።

ነዚ ጉዳይ ዝምልከት ሓደ ኣብ 1995 ዝሰማዕክዎ ተዘክሮ ክጠቅስ፡ ሓደ ናይ ኣውስትራሊያ ጉጅለ ጋዜጠኛታት ኣብ ኤርትራ በጺሑ ነይሩ። እቲ ጉጅለ ጋዜጠኛታት ነቲ ኣብ ኤርትራ ዘሕለፎ ቅኒያትን ትዕዛብቱን ኣመልኪቱ ኣብ ዘዳለዎ ጸብጸብ፡ ኣብዛ ሃገር ነጻ ዜናን ሓበሬታን የለን ዝብል ተሪር መልእኽቲ የሰፍር። ቅድሚ ናብ ሃገሩ ምምላሱ ድማ ነዚ ሚዛንዚ ንውልቀ መላኺ ኢሳያስ ብወግዒ ኣብ ቤት ጽሕፈቱ ረኺቡ ይሕብሮ።

ኢሳያስ እንታይ አልዎም ይመስለኩም፡ " አፍ ነጻ ፕሬስ፡ ነጻ ፕሬስ" ንሕና ነዚ ህዝቢ ዓይ ናይ ፊደዮ፣ ሓደ ናይ ቴሌቪዥን፣ ሓደ ዕለታዊ ጋዜጣ መዲብና አገልግሎት ክረክብ ንገብር አለና። እስከ ንሱ ይሰማዕ ይነበብ። ካብዚ ንላዕሊ እንታይ ክንገብርዮ ዝድለ ዘሎ? ክብል ብነድሪ መሊሰሉ። አባላት ጉጅለ ጋዜጠኛታት ድማ ናይ አግራሞት ስሓቕ ስሓቕም ትዕዛብቶም አንቢርም ናብ ሃገርም ተመሊሶም ንብለኩም።

አብ መንጎ ውልቀ መላኺ ኢሳያስን መንግስቲ ኢትዮጵያን ዕርቀ ሰላም ተገይሩ ካብ ዝበሃል እነሆ ዓመት አቕጺሩ። ብዘይካ ዕርቀ ሰላም ገይርና። ሓደ ዓመት አቕጺርና። ጽቡቕ ንግስግስ አለና ኣብ ባይታ ዝተራእየ ጥር ዝብል ፍሪ አይተመዝገበን። ህዝቢ ዘይፈልጦን ዘይተሳተፎን ዕርቀ ሰላም መጀመርያ ቅኑዕ አንፈት አይሕዝን። መወዳእታኡ ድማ አይጽብቅን። ስለምንታይሲ ናይቲ ጽቡቕ መፈጸምታ መሰረቱ፡ ቅኑዕ አንፈት መጀመርያ ስለ ዝኾነ። ካብዘይ ቅኑዕ መጀመርታ ቅኑዕ መደምደምታ ክትረክብ ምጽባይ የዋህነት ጥራይዮ።

ህዝቢ ኤርትራ እቲ ቀንዲ በዓል ውራይ እናሃለወ፡ ካብኡ ተሓቢእካ ዝግበር ዝምድና ብዝኾነ መንገዲ ቅኑዕ አይኮነን። አወንታዊ ውጽኢት ከምጽእ ኢልካ ምጽባይ ከአ ዝከአል አይኮነን። ብተግባር ዓመት ሓሊፉ ንዕዘበ ዘለና ውጽኢት ዘረጋግጸ ድማ ባዶዮ። ህዝቢ ኤርትራ ኣብ ናይ ሓበሬታ ጸላም እናነበረ ዕርቀ ሰላምና ጽቡቕ ገስጋስ የርኢ ኣሎ። የፍሪ ኣሎ ማለት ውጽኢ ሓሶትዮ።

ልቢ ኢልና ነገራት ነስተማቕሮ ዝኸበርኩም ኤርትራውያን አሕዋትን አሓትን። እዚ ጠላም ጉጅለ ስምምዕና ጽቡቕ ይኸይድ ኣሎ ክብል ንሰምዖ አለና። ገለ ካብ ቀይሕ ባሕሪ ምውናን ወጸኢ ካልእ ዘይረአዮም አኸረርቲ ኢትዮጵያውያን ዘናፍስዎ ዘለውውን ንሰምዕ አለና። ውሽጣዊ ሽግርም ፈቲሖም ብባህሪ ዝተዓደልዎ ልሙቕ መሬት ኢትዮጵያ ኣብ ረብሓኦም ዘውዕልሉ ጥበብ ሃሰስ ኣብ ክንዲ ምባል፡ ብደምን ክሳራን ዝተዛዘመ ታሪኽ አባታቶም ክደግሙ ሃንቀው ምባሎም፡ ቀልጢፍና ንጉጅለ ህግደፍ አልጊስና ልኡላውነትና ከነኸብር ከም ዘለና ዝሕብርዮ። እቲ ጉጅለ ጽቡቕ ዝብለና ዘሎ፡ ንዓና ንኤርትራውያን ጽቡቕ ዘይኮነ ሓደጋዮ።

እዞም አኸረርቲ ደንደንቲዮም። ደንደንቲ ጥራሕ ዘይኮይኑ ንተልእኾ ኢሳያስ ካባና ንላዕሊ ስለ ዝፈልጡውን ቦቲ ናይ ትማሊ ቋንቋ ንሶም ውሑዳት ንሕና ብዙሓት መዕቀኒ ገይሮም ዘይናቶም ናቶም ክገብሩ የምባህቑ አለው። ህዝቢ ኤርትራ ሎሚ ክሳብ ክንዳይ ዝአክል ተቐርቂሩ ምህላው፡ ክንደየናይ ዝአክል ኣብ ውሽጣዊ ቀዳምነታቱ ተወጢሩ ምህላው ሕርሕራይ ገይሮም ተገንዚቦም ስለ ዘለው፡ ሕጊ ዓለምውን ከይዓጀቦም ኤርትራ ሎሚ ረኽብናያ ሰአናያ ጉጅም ይብሉ ኣለው። አጀኹም ምሳኹም ኣለና ኢሉ ዘተባብዎም ርእሰ ሓያል ጎይታ ኢሳያስን ጎይታኦምን ብድሕሪት ከም ዘሎውን በጨቕ የብሉዮም።

ኢትዮጵያ ኣብዚ መድረኽዚ ኣብ ማእለያ ዘይብሉ ውሽጣዊ ጸገማት ጥሒላ እናሃለወት፡ መብዛሕቲኦም ካብ ሃገርም ርሒቑም ኣብ ሃገራዊ ምዕራብ ኣብ ምቕት እናነበሩ፡ ዝምድና ህዝቢ ንህዝብን ዓለም ለኻዊ ሕግታትን ንጎሲ ገዲፎም ኣብ ኢሳያስ ጥራሕ ተአማሚኖም ነታ ዘይናቶም ኤርትራ ሎሚ ረኽብናያ ሰአናያ ኣብ ዝብልሉ፡ ጉጅለ ኢሳያስ ድማ፡ ፍጹም ግልጽነት ዘይብሉ ዓሚ ዝገበርናዮ ዕርቀ ሰላም ካብ ግቡእ ንላዕሊ የፍሪ ኣሎ እናበለ ክሰብከና ይፍትን ኣሎ። ንሕና ኤርትራውያን ምበአር ፖለቲካዊ ልቦና ከነዕቢ ይግበአና። ብሓበር ከጥፈአና ንዝተዓጥከ ብሓባር ንምምካት ዘኸእለና ሓቀኛ ሓድነታዊ ምቕርራብ ክንገብር ኣለና። ሎሚ በዓል እስላይ ይዕመምዎ ወይ ጽባሕ ነርክበሉ ኣብ ንብለሉ መድረኽ አይኮናን ዘለና። ብስምዒት አይንመራሕ። አመንጨውቲ ፍትሓዊ ሓሳባትን ተግባርቲ ሓሳባትን ንኹን። እንተ ግልጽነት ዝጎደሎ ዕርቀ ሰላም ኤርትራን ኢትዮጵያን ኣብ ዓመቱ እንታይ አይፍርዮ? ንዝብል ሓታታይ መልስና ምንም።

ጽገ ሃና አንጦኒዮስ

ብሓልዮት ደሞክራሲያዊ ግንባር ሓድነት ኤርትራ ዝፍኖ፡ ድምጺ ሰላምን ደሞክራሲን ኤርትራ 26-07-2019